

Uusi painotus suomessa.

Ei tarvitse kauankaan istua eduskunnan lehterillä, ennenkuin huomaa uuden painotuksen leimaavan edustajain lausuntoja. Että tämä painotustapa on päässyt muuallekin, todistavat seuraavat äskettäin Valtiotieteellisen yhdistyksen kokouksessa merkityt näytteet.

Ei voida puhua varsinaisesta sosialistisesta järjestelmästä, vaan sekajärjestelmästä.

Omistusoikeus on melkein rajoittamaton.

Yksilö on orja, jolla ei ole valintapapautta.

Hinnanmuodostus ei ole samassa mielessä vapaata kuin kapitalistisessa järjestelmässä.

Osuuskunnat voivat kilpailla valtion tuotannon kanssa.

Ei pidä yhtä todellisuuden kanssa.

Mutta tämä merkitsee sitä, että valtio ei ole kehittynyt oikeusvaltioksi.

Mainitut oikeudet eivät pysty sitä järjestämään.

Työväen diktatuuri on välttämätön sosialismin taisteluvaiheessa.

Hajottavia pyrkimyksiä ei tule esiintymään.

Ei tulisi kysymyksenkään.

Yhdistymisvapaus on mahdollinen sosialistisen järjestelmän vallitessa.

*On myös käsiteltävä kysymystä lakko-
vapaudesta.*

Sitä tuskin vaaditaankaan.

Esimerkit osoittavat, että periodin viimeisen sanan pääpaino on viimeisellä tavulla. Tällainen painotus antaa sanotulle pontta ja vakaumuksellisuutta. Jos puhuja vielä puhuu harvakeen ja pitää periodin lopussa taidepaussin, ikäänkuin kuunnellen oman äänensä kaikua, niin teho yhä vain paranee.

Rohkenen ehdottaa, että fonetiikan professori teettäisi jollakulla oppilaal-
laan tutkielman tästä kiintoisasta ilmiöstä. Tutkittavaa olisi riittävästi esim. laudatur-kirjoitusta varten. Kuin-

¹ Käsitteellisesti olisi ehkä juuri vierasperäinen sivistyssana osuvin, koska se toisaalta panee kysymään, onko sitten kotimaisiakin sivistyssanoja, ja toisaalta estää vierasperäisen sanan ja sivistyssanan samastamisen. Tämantapainen termi esiintyy nimessä »Suomenkielen vieraskieliset sivistyssanat sekä kokoelma tavallimpia vieraskielisiä sanoja ja louseparsia» (toim. U. V. Brummer, ilmestynyt anonyymisti v. 1905, II painos 1923).

ka yleistä tämä on eduskunnassa? Voiko havaita eri puolueiden olevan eri määrässä tartunnalle alttiita, ja onko suorastaan immuuneja yksilöitä ja puolueita? Missä määrin tämä muoti on päässyt leviämään muissa piireissä? Kuinka taajaan tartunnan saanut edustaja käyttää tätä painotusta? Valtiotieteellisessä yhdistyksessä havainnoimani puhuja käytti sitä kenties joka toisessa

tai kolmannessa periodissa, paljokaan enemmän kuin eduskunnassa tarkkaamani puhujat.

Yleisen kielitieteen harrastajalle eduskunta on antanut oivan näytteen, miten huomatussa sosiaalisessa piirissä kieli muoti pääsee valtaan ja edelleen leviämään. Tämän tosiseikan eniten käytettynä todistuskappaleena ovat tätä ennen olleet Ranskan les précieuses. **M. A.**